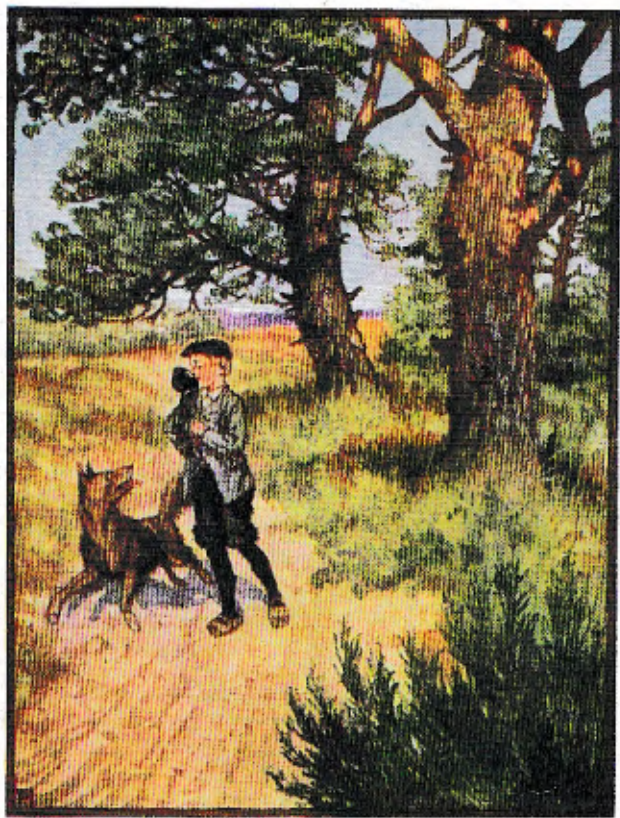

HANS

DOOR
WILHELMINA

NUKEREK G. F. CALLENBACH.

HANS

DOOR
WILHELMINA

MET TEEKENINGEN VAN HENK POEDER

NUKEREK G. F. CALLENBACH.

HOOFDSTUK I.

Op de boerderij.

Hans is een stevige, jonge guit van negen jaar, met heldere, blauwe oogen, een aardige blonde kuif en blozende wangen.

Zijn vader is knecht op een groote boerderij, waarvan Hans alle hoekjes en gaatjes kent. Hier is zijn gebied, waar hij op eigen manier heer en meester is.

Zijn vader heeft er altijd gewerkt; Hans is op de boerderij geboren en wordt beschouwd als behoorende tot het gezin van den boer en de boerin. Hans wordt steeds op den voet gevolgd door Turk, een ruigen herdershond, met verstandige oogen en een sierlijken pluimstaart, die, op de hoogte van Hans' schelmstreken, graag met zijn jongen meester op avonturen uitgaat.

De derde in het verbond is Gerrit, de zwarte kraai, met slimme, glinsterende kijkers, die op de veelvuldige zwerftochten met zijn afgeknipte vleugels vooruit trippelt of ook wel een plaatsje vindt op Hans' schouder. Het heerlijkste voor alle drie is, als ze trekken naar het groote bosch, achter de boerderij, dat zich uren ver uitstrekt over de heuvelen, waar voor hen een andere, vreemde wereld ligt.

Dan spelen ze roovertje en als Hans op handen en voeten

achter de boschjes kruipt om opeens onverwachts als een echte roover te voorschijn te schieten, ontvangt Turk hem met grimmige tanden en een onheilspellend gebrom en doet, alsof hij bang is. Gerrit wipt op den hoogsten tak, dien hij bereiken kan, om Hans daarna met een luid ka-ka uit te lachen; hij kijkt alsof hij heel goed weet, dat het maar een spelletje is.

Meestal zit Hans vol builen en schrammen; een scheur in zijn broek is geen zeldzaamheid.

't Gebeurt nogal eens, dat bij zijn thuiskomst vaders breede hand met zijn broek in aanraking komt en hij vaders zware en dreigende stem het woord „gevangenis” hoort noemen. Den eersten keer is hij er erg van geschrokken, maar langzamerhand is hij er, evenals aan de woorden „galg” en „strop”, aan gewend geraakt en ze dadelijk weer vergeten.

Hij weet wel: Vader meent het zoo erg niet.

's Zomersmorgens, wanneer de zon als een blijde lach aan den hemel staat, ziet men Hans vaak, vlug als een kat, den tuin doorsluipen, achter de stallingen om, opdat Turk en Gerrit hem niet zullen bespeuren. Dan rent hij eensklaps in doller vaart voort, het bosch in, laat zich vóórover op den grond vallen, vlak voor een groot mierennest en blijft soms uren lang roerloos op zijn ellebogen liggen in het zachte mos, met een rimpel boven zijn neus, om in ademlooze spanning en met gretige oogen toe te kijken, hoe de mieren in lange rijen voorbijtrekken, met een tor of rups, die zij naar hun spijskamers brengen.

Hans heeft op school geleerd, dat er mijnwerkers, timmerlieden en metselaars onder de mieren zijn en wil nu zien of alles wel zoo is, als de meester verteld heeft.

Ja, hoor, 't is precies zoo.

De mijnwerkers graven met hun kaken de aarde uit, de metselaars kneden die met behulp van water tot een soort klei, waarmee ze gras of stroohalmen overstrijken, de timmerlieden maken er weer zuilen en bogen van.

Op die manier bouwen ze hun woningen, die lage, maar ruime kamers hebben. Het is een voortdurend genot voor Hans de bewegingen van die vlijtige diertjes na te gaan. 't Is voor hem een wereld vol kleine schepseltjes.

Hier wil hij door niemand gestoord worden. Zelfs door Turk niet.

Eens heeft Turk in jeugdige dartelheid zijn spitsen snuit midden in den mierenhoop gestopt; nooit zal Hans vergeten wat een doller pret hij toen gehad heeft.

Turk lag al proestend en niezend op zijn rug te spartelen, zijn neus en ooren vol mieren. Gerrit liet zijn langens, witten

worm, zonder einde, in den steek, kwam met groote stappen parmantig aangelopen, om te zien wat er aan de hand was en maakte de zaak nog erger door met zijn scherpen snavel de mieren uit Turk's neus te pikken.

Met dat al was het mierennest verstoord.

Hans trachtte, zoo goed en zoo kwaad als hij kon, de mieren een handje te helpen, hun nest weer in orde te maken, maar had zodoende de school verzuimd.

Moeder was heel boos geweest en vader had den volgenden dag met plechtigen ernst uit den Bijbel voorgelezen:

„Ga tot de mieren, gij luiaard, zie hare wegen en word wijs.”

Vader had Hans toen even tersluiks aangekeken en deze had beschaamd zijn hoofd gebogen.

HOOFDSTUK II.

Hans op school.

Op school liet Hans maar heel zelden op. Meestal zijn zijn gedachten met wat anders bezig.

Alleen in geschiedenis stelt hij belang. Als meester vertelt van Jozef in Egypte, Saul en David, of andere mooie Bijbelsche verhalen, is Hans vol ernstige aandacht.

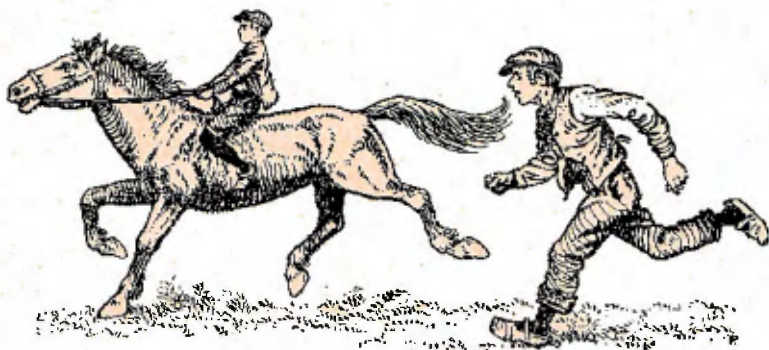
Ook hoort hij graag van De Ruyter en Tromp, of van den Prins van Oranje. Hoe wenscht hij dan, dat hij in dien tijd geleefd had, wat zou hij een dappere daden hebben verricht.

Hans kan altijd nog maar niet begrijpen, dat hij eens in

den hoek heeft moeten staan, toen meester van die mooie plaat vertelde.

Hij was toen nog niet lang op school. Hij kan zich alles nog levendig vóórstellen. Kijk, daar ging meester de mooie, fleurige plaat voor de klas hangen.

Hè, wat stond daar een prachtig, sterk paard op! 't Leek precies de bruine merrie. Hans voelde grooten lust er eens op te gaan zitten, zooals hij op de boerderij wel eens een

enkelen keer had mogen doen. Zijn oogen glansden van geluk en trots als hij aan den laatsten keer dacht, toen hij de merrie zóó hard had laten draven, dat iedereen dacht, dat hij er af zou vallen. Maar neen, hoor! Hij had de leidsels stevig vastgehouden met allebei zijn handen en Jan, de stalknecht, had hoera! geroepen en hem „een baas" genoemd.

Onwillekeurig ging Hans rechtop zitten, met zijn rug tegen de leuning, zijn beenen uitgestrekt tegen de treeplank, zijn beide handen gedrukt tegen den lessenaar. Nu leek het net of hij werkelijk op de bruine merrie zat. Hup, paard;

plof! daar lag hij opeens onder de bank, zijn voeten waren uitgegleden en hadden hun houvast verloren.

„Hans!“ riep meester, met een hooge, harde stem, „wat voer jij uit?“

Langzaam kroop Hans boven de bank uit.

Eerst zag meester een stukje van zijn blonde kuif, toen kwam er een hoofd, dat zoo rood zag als een pioenroos, vervolgens twee heldere blauwe oogen, die de meester guitig naar zich kijken zag en lachen.

Meester fronste de wenkbrauwen.

„Zoo, durf je nog te lachen ook? 't Wordt hoe langer hoe mooier. Hoe kwam je daar onder de bank?“

„Ik viel van de bruine merrie, meester,“ klonk het schelmsch uit Hans' mond.

„Zóó, viel jij van de bruine merrie,“ spotte meester, „nu. vóórdat jij weer van de merrie valt, ga je eerst maar eens een poos in den hoek staan,“ en meester pakte Hans beet. duwde hem voor zich uit en plantte hem vlak in den hoek. met geen ander uitzicht dan den grijsachtigen muur.

Hans zuchtte eens.

In den hoek staan vond hij zoo erg niet; 't was niet de eerste keer, maar nu kon hij de plaat niet meer zien. Hij durfde niet omkijken, hij wist bij ondervinding, dat zijn wang dan onzacht met meesters groote hand in aanraking zou komen. Wacht, hij had nog een kleurkrijtje in zijn zak. Nu teekende hij met een paar halen en vegen een figuur op den muur, dat een paard moest voorstellen, nu nog den staart — — klets! daar lag het krijtje op den grond en zijn oor begon op eens hevig te tintelen — — meester had hem gesnapt en Hans was er bij.

't Spreekt vanzelf dat Hans op deze wijze maar heel

weinig leert op school en de kinderen van zijn klas hem dom vinden. Toch mogen zij hem allen gaarne lijden en bewonderen zijn durf. Ook is Hans goedhartig en gul en deelt zijn appels, noten en knikkers met hen.

HOOFDSTUK III.

Hans en zijn vrienden.

Zoo lui als Hans op school is, zoo vol ijver is hij om zijn vader bij 't werk te helpen.

Hij zaait, spit en schoffelt te zamen met zijn vader en is dan even ernstig en bedrijvig als deze. Hij zaait wel eens, waar hij niet moet zaaien, gooit vaak meer water over zijn voeten dan over de planten, doch vader laat hem maar begaan en hoopt, dat er mettertijd een flinke boer uit Hans zal groeien.

Als Hans moe wordt, heeft hij een heerlijk plekje op den hooizolder, dien hij langs een steile ladder bereikt. Daar heeft hij gewoonlijk een paar kooitjes hangen, waarin beurtelings musschen, spreeuwen of vinken gevangen zitten. Meestal gaan ze na een paar dagen dood, tot groot verdriet van Hans.

Op zekeren keer, dat Hans' vader een kijkje op den hooizolder kwam nemen, vond hij zijn zoontje met oogen rood en gezwollen, als een ineengekrompen figuurtje op den grond zitten; tegen zijn ééne oor een dooden vink gedrukt, dien hij beluisterde, zooals men dat wel doet met een horloge, om te weten te komen „of het nog gaat“.

„Nu is die ook al weer dood,“ snikte Hans opnieuw, toen

hij zijn vader zag, „k heb hem toch elken dag wormen gegeven. Hoe zou dat toch komen, vader?”

„Wel, ik denk, dat hij van plezier dood is gegaan,” zei Hans' vader op een toon alsof hij in vollen ernst sprak.

„Hij vond het natuurlijk zoo prettig in dat benauwde kooitje.”

Ongeloovig keek Hans naar het strakke gezicht van zijn vader.

Van plezier doodgaan! hoe kon dat nou! Hij had wel eens gehoord, dat je van verdriet kon sterven; dat had hij moeder onlangs nog hooren zeggen van een vrouw uit het dorp, die zooveel geleden had, omdat haar zoon zoo slecht oppaste. Maar van plezier?

„Geloof je vader niet?” stoorde deze hem in zijn gepeins.

Hans gaf geen antwoord, maar keek beteuterd.

„Ik ook niet,” lachte vader nu. „Zou jij het prettig vinden, als ze je den geheelen dag in een benauwde gevangenis opsloten, zoodat je nooit meer in de wei kon loopen en slootje springen, of met Turk en Gerrit naar het bosch gaan? Al kreeg je dan nog zulk lekker eten, zou je dan toch maar niet liever droog brood eten om uit die nare gevangenis te komen? En verbeeld je eens, dat niemand je er uit wilde laten, 'k wed, dat je dan zóó treurig werd, dat je van verdriet stierf.”

Zóó had Hans er nog nooit over gedacht, hij had die arme vogels voor zijn eigen plezier opgesloten gehouden, vond het prettig er naar te kijken, als ze gulzig de wormen opslokten, die hij trouw voor ze zocht, maar eigenlijk had hij er nooit over gedacht, dat ze het zelf vreeselijk vonden, van hun vrijheid beroofd te zijn.

„Denk je, Hans,” hoorde hij zijn vader zeggen, „dat God

de vogels geschapen heeft, om kinderen of menschen zoo wreed te laten zijn, ze op te sluiten in een benauwd kooitje? Waarom zou God ze dan vleugels hebben gegeven? Jij bent al dien tijd de oorzaak geweest, dat ze niet hebben kunnen vliegen; hoor de vogels buiten al eens vroolijk zingen."

Tegelijkertijd klommen Hans en zijn vader de ladder weer af en kwamen op het erf, waar alles leven en beweging was op dezen frisschen zomerochtend.

„Kijk, Hans," wees vader, „daar vliegt een leeuwerik, hoog in de lucht, zoo dicht mogelijk bij den Hemel, zeker uit dankbaarheid, dat God maar zou hooren, hoe blij hij is, dat hij zijn vrijheid nog heeft."

Hans voelde wel, dat vader gelijk had; hij keek onwillekeurig met andere oogen naar de merels, die zich wiegden op de takken, naar de musschen en vinken, die kwetterden in de hagen; hij hoorde de spreeuwen babbelen in den appelboom, waar de zonnestralen door speelden; hij zag het roodborstje met zijn pittige oogjes naar hem gluren of het zeggen wilde: „Mij zul je zoo gemakkelijk niet krijgen, Hans, ik ben je te vlug af."

Toch blijft het een heel ding voor Hans, nooit meer een vogeltje te pakken, zoo nu en dan bezwijkt hij nog wel eens voor de verzoeking, maar als hij het dan in het benauwde kooitje heeft gestopt, is het net alsof het diertje hem smeekend aankijkt en het zeggen wil: „Och, Hans, laat er mij toch als je blijft uit."

Dan zet Hans het deurtje op een kiertje, en laat het vogeltje er zich zelf uitwerken, want om het diertje zoo op eens zijn vrijheid terug te geven, dat kost Hans een te groote overwinning op zich zelf.

HOOFDSTUK IV.

Hans' vrienden en de boerin.

Gewoonlijk staat Hans vroeg op. De bedrijvigheid op de boerderij maakt, dat hij nooit een langslaper zal worden. Hij wast zich op het erf, bij de pomp, maakt een praatje met Riek, die een bak met aardappelen op haar schoot heeft, de dunne schillen als mooie, sierlijke krullen er in laat glijden en de aardappels als kikkers in het heldere water doet plonzen.

Dan loopt hij naar Turk, die gewoonlijk behaaglijk in de zon tegen zijn hok ligt, met de voorpooten stijf uitgestoken. Hij flappt met zijn ooren als hij Hans ziet, als teeken van groet en 't is of hij lacht, als een mensch, van blijdschap, met al zijn mooie, sterke tanden bloot. Dan rekt hij zich, springt op en loopt met Hans mee. De geit in de verte staat al op haar achterste pooten en met scheeven kop bokst ze in de ruimte als om haar jongen vriend uit te dagen.

De kippen scharrelen kakelend, woest pikkend, langs hem heen.

Gerrit begroet Hans met een vroolijk ka-ka en gaat op zijn schouder zitten, zijn zwarte vlerken doopt hij in den goudschijn der zon.

In de wijde, lichte ochtendlucht is een gefluit, getwinkel en gegons alsof alles lacht en Hans snuift den zoeten geur van versche boter op, kijkt eens naar de lucht en vindt, dat het blauwig wit aan den hemel precies op afgeroomde melk lijkt.

De poes richt zich loom op en strijkt met vleiende gebaartjes langs hem heen.

„Kom je zoo meteen eens naar de konijntjes kijken, Hansje?“ hoort hij de heldere stem van de boerin uit de verte roepen, en Hans holt op een draf met een stralend gezicht naar haar toe en staat even later voor het konijnenhok, waar hij tot zijn verrukking het prachtig groote, sneeuwwit konijn ziet te midden van haar donzige kindertjes.

De boerin zegt, dat hij er alleen maar naar kijken mag en het hok niet opendoen, want dat het moederkonijn dan schrikt en Hans, die altijd vol ontzag is voor „de boerin“, staat heel stil en gehoorzaam, vol bewondering te staren naar het jonge goedje met mummelende mondjes en flappende oortjes.

„k Heb nõg wat voor je te kijken, Hans,“ en de boerin troont hem mee naar het kippenhok, waar de wittē kippen zonnig kakelen, en de haan trotsch stapt; zijn vurige kam vlamt als een roode klaproos. Vóór het kippenhok staat een laag, frisch groen en wit geschilderd hok. Daarin zit de kloek, met wijdgespreide vleugels omkoestert zij haar wollige kuikentjes; warm woelt de zon in haar veeren.

Hans gaat voor het hok op zijn hurken zitten en slaakt een zucht van voldoening, zijn oogen glanzen.

„Aardige beestjes, hè Hans?“ zegt de boerin.

Hans knikt haar toe met een dankbaren blik uit zijn blauwe oogen.

Hij houdt veel van de boerin, haast zooveel als van zijn moeder. Ze is altijd zoo vriendelijk voor hem. Hij weet niet hoe het komt, maar hij vindt, dat ze zoo heel anders is als de andere vrouwen op de boerderij.

Hij hoort den klank van haar stem zoo graag, haar oogen zijn zoo mooi en licht, haar gezicht is zoo blank.

Hans *houdt* niet alleen van haar, maar voelt ook in haar nabijheid zich vol eerbied en ontzag. Hij zou niet graag iets doen, dat de boerin niet goedvindt.

„Kijk, Hans,” zegt ze, „die meent ook, dat hij er verstand van heeft,” en lachend wijst ze naar Gerrit, die eigenwijs voor het hok heen en weer trappelt en nieuwsgierig de kloek beschouwt.

„'k Zou zijn vleugels maar niet meer afknippen, Hans, ze groeien zoo mooi aan. Gerrit zal je wel niet vergeten, hij heeft het best bij zijn baasje gehad. Maar hij zal ook wel eens een eindje verder willen vliegen, dan zijn vleugels lang zijn, denk je ook niet?”

Bij deze woorden van de boerin kijkt Gerrit haar eens schuin aan. 't Is of hij begrijpt wat ze zegt, want hij rekt zijn kop naar voren uit, haalt hem weer in, en roept een vroolijk ka-ka!

„Hè,” zegt Hans, met verblufte verwondering, „u praat net als vader; maar Gerrit zit toch niet in een kooi,” voegt hij er bij, na een poos nagedacht te hebben.

„Nee, zóó erg is het niet, hij heeft nog wel schik in zijn leven,” stemt de boerin lachend toe. „Maar ik denk, dat hij toch wel eens graag daar boven in dien hoogen peppel zou willen zitten, als hij kon.”

Ja, dat kan Hans best begrijpen, hij klautert zelf ook graag zoo hoog als hij maar kan, op gevaar af van zijn armen en beenen te breken. Hij kijkt Gerrit eens aan, strijkt liefkoozend over zijn veeren. „Beste Gerrit,” hij kan hem toch eigenlijk niet missen.

„Moet je niet naar school, Hans?” hoort hij plotseling de boerin zeggen.

Hans schrikt op, dat is waar ook. Haastig zegt hij de

boerin goeden dag en holt naar huis, om gauw nog even zijn boterham op te eten.

HOOFDSTUK V.

Gerrit doet een vondst.

Op een morgen, dat Hans weer eens met de boerin naar de kuikentjes heeft gekeken, om te zien of ze al groeien, kijkt hij onder het terugloopen nog even om, en bemerkt, dat Gerrit al achter de boerin is aangetippeld en terugkomt met iets blinkends in zijn bek.

Hans keert terug en roept: „Geef hier, Gerrit, wat heb je daar?” maar de kraai vliegt op een boonenstaak en houdt het gevonden voorwerp stijf tusschen de pooten.

Hans sluïpt voorzichtig naderbij, 't lijkt wel een gulden, denkt hij verschrikt. Hans kent Gerrit, daarom gaat hij op den grond zitten, houdt zich doodstil en wacht af, wat de vogel doen zal.

Nadat deze eerst schuin naar Hans heeft gekeken, springt

hij van den boonenstaak en trippelt deftig met het geldstuk een eind weg.

Hans houdt hem in 't oog.

Gerrit laat vlak voor een bessenstruik het geldstuk vallen en gaat het begraven. Als hij er mee klaar is, loopt hij deftig en statig met groote stappen voorbij Hans en doet alsof er niets gebeurd is.

Hans houdt zich alsof hij niets gezien heeft en blijft nog een poosje kalm zitten. Als Gerrit bezig is een slak op te peuzelen, kruipt Hans op handen en voeten naar de plek, waar Gerrit aan het graven is geweest.

Hij behoeft niet lang te zoeken; weldra voelt hij iets hards. Als hij het te voorschijn haalt is het werkelijk een gulden, dien hij in zijn hand houdt.

Zijn oogen verwijden zich in verbazing, zijn hart begint met sterke, korte slagen te kloppen. Dan wrijft hij den gulden schoon aan zijn broek en kijkt in gedachten voor zich uit. Opeens holt hij in suizende vaart in de richting, waarheen hij de boerin heeft zien gaan. Hoe jammer! Hij kan haar nergens meer ontdekken.

Dan maar wachten tot vanmiddag; Hans is er zeker van, dat de boerin den gulden heeft verloren. Hij moet nu naar school, daar slaat het al negen uur; natuurlijk komt hij weer te laat. Hij knoopt den gulden vlug in een punt van zijn zakdoek en steekt dezen diep in zijn zak.

Op school is hij minder dan ooit met zijn gedachten bij het werk. Hij maakt allerlei domme fouten bij 't lezen, want het schemert voor zijn oogen en telkens moet hij in zijn zak zoeken of de gulden er nog wel zit. 't Einde is, dat hij weer in den hoek moet staan en schoolblijven op den koop toe.

Als hij een uur later dan gewoonlijk thuiskomt, moet hij dadelijk eten. Vóór schooltijd is er geen tijd meer de boerin te zoeken, dus gaat hij weer met den gulden in zijn zak naar school.

Den geheelen middag zit hij te droomen met de hand in zijn zak en houdt stijf den gulden omkneld.

Opeens schrikt Hans op — hij hoort den meester zeggen: „Hans, doe die hand uit je zak, of heb je er soms een musch in, zooals den laatsten keer?”

Hans had een poos geleden een musch mee naar school genomen, die hij onder de les had laten vliegen. Als hij er aan denkt, moet hij nog lachen, vooral toen de musch na lang ronddwarrelen bovenop het hoofd van den meester was gaan zitten!

Geen wonder, dat de meester Hans weer van kattenkwaad verdenkt.

Snel haalt Hans zijn hand uit den zak en gaat doodstil met zijn handen op den rug zitten; inwendig voelt hij echter een jagende onrust. Als meester den gulden eens ontdekte!

Gelukkig, de meester gaat verder.

Hans haalt verlicht adem.

„Hè,” denkt hij een oogenblik later, „was de school maar uit”; zijn handen worden klam, zijn keel is droog.

Eindelijk kan hij naar huis.

Overal kijkt hij rond of hij de boerin ook op het erf ziet, hij zal maar eens aan Jan, den stalknecht, vragen.

Ja, deze heeft haar naar de stad zien gaan, ze zal voorloopig nog wel niet terugkomen.

Hans moet naar bed, zonder dat hij de boerin heeft zien terugkomen.

HOOFDSTUK VI.

Hans vergeet te bidden.

Dien avond kleedt Hans zich vlug uit, haalt zijn zakdoek uit den zak en knoopt er den gulden uit.

Wat blinkt diel Met begeerige oogen bekijkt hij hem van alle kanten. Kon hij hem maar houden! Hans' hoofd begint te bonzen. Wat is dat? Hij meent iemand op de trap te hooren! Vlug knoopt hij het geldstuk weer in zijn zakdoek en stopt het onder zijn hoofdkussen.

Dan stapt hij in bed.

Of eerst bidden! Dat vergeet Hans anders nooit. Hij is geheel in de war.

Hij knielt voor zijn bedje en bidt het korte gebed, dat moeder hem geleerd heeft: „Lieve Heere, vergeef mij al mijn zonden, leer mij U kennen en liefhebben en bewaar mij voor het kwade.”

Hoe komt het, dat Hans zijn gebedje maar afroffelt en bij 't laatste gedeelte begint te stotteren?

Haastig kruipt Hans onder de dekens, hij droomt dien nacht benauwd en schreeuwt in zijn slaap. Als hij 's morgens wakker wordt is zijn eerste gedachte den gulden; zenuwachtig woelt hij onder zijn kussen, ja, gelukkig, hij is er nog.

Opeens zit hij rechtop.

Kijk de zon eens vroolijke lichtplekjes tooveren op den muur tegenover zijn bedje! De witgekalkte muur en zolder zijn helder door het mooie licht, dat door de witte gordijnen dringt.

Hans begrijpt niet, dat hij gisterenavond zoo'n angstig

gevoel heeft gehad; hij zal den gulden vandaag immers terugbrengen.

Vlug glijdt hij uit bed en besteedt haast geen tijd om zich aan te kleeden, holt de trap af, het erf op, waar alles vol bedrijvigheid is en Turk hem vroolijk tegemoet springt.

HOOFDSTUK VII.

Het wordt kermis in het stadje.

Gewoonlijk is Hans' eerste bezoek aan den paardenstal.

De paarden zijn haast alle reeds naar den akker, alleen de bruine merrie en de mooie vos staan nog op stal. Jan, de stalknecht, is bezig ze zorgvuldig te borstelen en te kammen.

Hans is goede vrienden met Jan en ook de paarden kennen hem, laten zich de koppen en de dijen streelen door Hans en hinniken tevreden.

Jan kijkt met zijn prettige bruine oogen en frisch blozend gezicht van achter de hooge, glimmende paarden naar Hans.

„Heb je de kermiswagens al gezien?" vraagt hij Hans, „er zijn er al twee voorbijgetrokken naar de stad. Nou kun je in den draaimolen zitten en koek eten zooveel je lust. Kijk, daar gaan er weer," en Jan troont Hans mee naar den weg, waar een paar geel geverfde wagens, getrokken door twee kleine schonkige paarden, in langzamen draf voorbijrijden. Vuile kinderen met brutale gezichten hurken voorop. een magere hond loopt keffend vooruit.

„De volgende week is het kermis in de stad, vraag maar

aan je vader of je er heen mag," zegt de boerenknecht.

Hans, die met stille aandacht en bewondering heeft staan kijken hoe de kermiswagens, met de kleine, poppige raampjes, waarvoor schuinopgenomen gordijntjes, schurend en piepend de bocht van den weg omdraaiden, ziet met een paar groote vraagoogen op naar den knecht, die maar steeds voortgaat al de heerlijkheden op te sommen, die je op de kermis alzoo kunt zien.

„Je hebt er poffertjes- en wafelkramen," en hij smakt met de lippen; „een draaimolen met leeuwen en tijgers, waarop je mag zitten en als de muziek begint te spelen, draai je al maar in de rondte. Ik heb er wel eens een dikke dame gezien, die woog wel vijfhonderd pond en dwergjes en een circus, waar ze allerlei kunsten doen, ja jô, daar is heel wat te kijken, maar je moet duiten in je zak hebben, anders heb je nóg niks."

Als Hans op school komt hebben de kinderen het druk over de kermis, die aanstaande is in het stadje, dat ongeveer een uur van het dorp verwijderd is.

Allen hebben de kermiswagens reeds voorbij zien trekken.

Sommige kinderen mogen er van hun ouders heen, er zijn er echter ook wien het ten strengste verboden is.

Als Hans 's avonds aan zijn vader en moeder vraagt of hij ook niet eens in den draaimolen mag zitten, zegt zijn vader: „Daar komt niets van in, Hans. Jij krijgt van vader en moeder een mooien hoepel, maar naar de kermis gaan we niet. Daar wordt God niet gediend en daarom verbiedt God ons als Christenen naar zulk een plaats te gaan. Je zult dit later beter begrijpen; nu moet je doen wat vader en moeder zeggen en hun in de eerste plaats gehoorzamen.

Als je graag poffertjes en wafels wilt proeven, zal moeder ze wel voor je bakken, hè moeder?"

„Vanavond gaan we poffertjes bakken," belooft moeder, „die zijn nog veel lekkerder dan op de kermis, hoor Hans."

Hans is echter allesbehalve tevreden. Waarom mag hij niet eens even op de kermis gaan kijken, een heeleboel kinderen gaan er aanstaanden Zaterdagmiddag heen.

Hans heeft geen rust. Telkens rent hij op een draf naar

het hek en gaat midden op den weg staan om vooral niets te missen van alles wat voorbijkomt.

Kijk, daar komt een man aan met een paar aapjes aan een ketting. Wat is die man bruin verbrand, 't lijkt wel een zigeuner. Eén van de aapjes ziet Hans en houdt zijn poot op. Hans begrijpt, dat het aapje hem een geldstukje vraagt. Wat heeft het griezelige oogen, 't lijkt net of het altijd huilt en of die oogen in een gevangenis zitten. Hans krijgt medelijden met het arme dier en tast in zijn zak; snel trekt hij zijn hand terug; hij krijgt een gevoel of hij zijn vingers brandt; hij heeft heelemaal niet meer aan den gulden gedacht!

Hij kijkt niet meer naar het aapje, holt het erf op en laat zich op den grond vallen naast Turk, die met lodderige oogen de bewegingen van Gerrit nagaat, welke bezig is een goudgerande tor op te peuzelen.

HOOFDSTUK VIII.

Is Gerrit de dief?

Hans kan de kermis maar niet uit zijn hoofd zetten. Wat zou hij er toch graag heengaan! Zou hij het nog eens vragen?

Maar neen, hij weet immers zeker, dat hij niet mag. Stilletjes gaan? Jan, de stalknecht, heeft toch gezegd, dat je geld moet hebben! Hij heeft wel een spaarpot, maar die staat heel hoog op een kast in de kamer en moeder heeft het sleuteltje. Wacht, hij heeft nog een paar centen zitten

tusschen het allegaartje van knikkers, touwtjes, verroeste spijkers en andere ditjes en datjes, waar zijn zak vol van is.

Opeens overdekt een gloeiende blos zijn wangen. Daar zit de gulden nog. . . . als hij dien eens. . . .

Maar foei! dan is hij immers een dief en dieven komen in de gevangenis!

„Ka-ka!” roept Gerrit en springt op Hans' schouder.

Waarom brengt hij den gulden dan toch niet terug? Hij is nu immers ook een dief, hij heeft iets in zijn zak, dat niet van hem is, hij weet vast en zeker, dat de gulden aan de boerin toebehoort.

Even pikt Gerrit hem in zijn oor en kijkt hem aan met zijn doordringende, zwarte oogjes. O, maar nu weet Hans het! *Gerrit* is de dief, want *die* heeft den gulden opgeraapt en weggestopt.

„Ga weg, leelijke dief!” Met deze woorden duwt Hans Gerrit van zijn schouder.

De vogel, aan zoo'n barschen toon van zijn baasje niet gewend, vliegt verschrikt in een bessenstruik.

Den kop scheef, houdt hij zijn sluwe oogen op Hans gevestigd. Nog harder dan gewoonlijk roept hij „ka-ka”, alsof hij zeggen wil: „Ha-ha, sliep uit, Hans, jij bent de dief, dat weet je heel goed. Ik pakte den gulden op, omdat ik hem zoo mooi blinken zag in de zon; ik pik naar alles, wat schittert; ik weet niet beter, ik ben maar een kraai, ik deed het niet om te stelen, maar jij hebt hem weer opgegraven en in je zak gestopt; in plaats van hem aan de boerin terug te geven, wil je er mee naar de kermis, ha, ha, jij bent de dief!”

HOOFDSTUK IX.

„Gij zult niet stelen.”

Een vreemde angst komt langzamerhand over Hans.

Als hij dien dag met Turk in den tuin loopt, herinnert hij zich opeens, dat vader gisteren de tien geboden heeft gelezen en 't is alsof hij daar in 't zand in gloeiend schrift ziet staan:

„Gij zult niet stelen.”

O! en de schrik slaat Hans om 't hart. Daar in de verte gaat de boerin, tusschen het sneeuwwit der pereboomen en de groote witachtige tuilen der appelboomen, die geuren en bloeien en er als wolken uitzien tegen het donkerblauw van den hemel.

Als ze nu maar niet hier heen komt!

Hans durft niet meer naar haar toe, reeds twee dagen heeft hij den gulden in zijn zak; ze zal hem nu toch voor een dief houden. Voorzichtig sluipt hij achter de struiken om. Turk, die denkt, dat zijn baasje roovertje gaat spelen, begint woedend te brommen, pakt Hans van achteren beet en tracht hem achterover te trekken.

Hans schopt naar hem met een snauw, zoodat de arme hond luid jankend wegloopt.

Zóóver is Hans dus al gekomen, dat hij wegsluipt voor de boerin en zijn dieren mishandelt. De oorzaak van dit alles is zijn kwaad geweten, dat hem niet met rust laat.

Toch voelt Hans heel goed, dat Eén hem ziet, die alom tegenwoordig is. Meester op school pleegt te zeggen: „Kinderen, wij moeten elken dag dichter bij den Hemel komen, dan zijn wij ook dichter bij God en bij den Heere Jezus,

maar dan moeten wij geen dingen doen, die slecht zijn, want dan gaan wij weer verder van den Hemel af. Wanneer we op het punt staan leelijke dingen te doen, laten we dan bidden en God vragen ons te helpen een afschuw te krijgen van het kwade.

Als we dat ernstig meenen, kunnen we er van verzekerd zijn, dat de Heere ons zal verhooren."

Dit alles hoort Hans een stem binnen in zich zeggen en toch houdt hij den gulden in zijn zak. Hoe komt dat?

Omdat Hans zijn hart verhardt.

Hij kan daarom niet bidden en de gulden blijft in zijn bezit.

HOOFDSTUK X.

Piet is dichter bij den Hemel dan Hans.

Als Hans tusschen licht en donker van dienzelfden dag den weg oploopt, ziet hij daar verscheidene van zijn schoolmakers, die staan te kwetteren en te babbelen als spreeuwen op de daken.

In een ommezien staat Hans bij hen.

„Zeg jô," zegt Jaap, „morgen begint de kermis. 'k Mag er heen van mijn vader, echt hè? Ga je ook mee? Of mag je niet van je vader?"

„'k Weet nog niet," klinkt Hans' antwoord bedremmeld.

Natuurlijk weet Hans heel goed, dat hij jokt, maar hij wil zich groot houden.

„Ga met ons mee, jô, mijn groote broer gaat ook en nog een heeleboel meer."

„k Heb een kwartje van m'n moeder gekregen," roept er een. „En ik twee," schreeuwt een grootere jongen. Een knaap van Hans' leeftijd diept een dubbeltje uit zijn zak en houdt het omhoog. „Daar kan ik tien keer voor in den draaimolen zitten; 't kost telkens maar een cent, fijn!"

„Hoeveel heb jij?" vraagt Jaap aan Hans.

„k Heb nog niks," zegt Hans beteuterd, maar dan bluft hij op eens: „Maar 'k heb genoeg in mijn spaarpot, hoor, dat krijg ik allemaal."

„Hoor hèm es, wat een opschepper!" roept een ander.

„Ga jij niet, Piet?" vraagt er een aan een aardigen, kleinen jongen van een jaar of zeven, met een frissche kleur en een blonden krullebol.

„Nee, hoor," klinkt het oprechte antwoord. „Vader en moeder willen niet hebben, dat ik er heenga; moeder zegt, dat God daar nooit komen wil, omdat de kermis heel slecht is."

Even valt de stilte tusschen de kinderen. Dan beginnen ze elkaar aan te stooten en te giechelen en kijken met spotachtige blikken naar Piet. Als het kleine ventje echter zijn mooie, onschuldige oogen, even blauw als groote korenbloemen, naar hen opslaat, keeren zij hun gezichten af en lachen niet meer.

Een steek is door Hans' hart gegaan. Had hij ook maar zóó durven antwoorden! Bewonderd te worden voor je schelmstreken op school, daar is niet veel kunst aan, begrijpt Hans in eens, maar zooals Piet geantwoord heeft, ja, dát is eerst durf! en meester zou zeggen:

„Piet is dichter bij den Hemel dan jij, Hans!"

HOOFDSTUK XI.

Hans jukt en bedriegt zijn ouders.

Hans kan dien nacht niet slapen; hij is onrustig en schrikt telkens wakker.

Als hij even ingedommeld is ziet hij weer de kermiswagens en de dansende aapjes. Hij kan het in bed eindelijk niet meer uithouden, en springt er al uit, als het nauwelijks licht is. Vandaag begint immers de kermis! en zijn hart popelt.

Zou het wel zoo erg zijn om er alleen maar eens te gaan kijken? Hij kan immers gauw weer terugkeeren en zeggen dat hij naar den mierenhoop in 't bosch geweest is. Niemand hier zal er dan iets van weten. Gisteren heeft hij immers nog aan de jongens gezegd, dat hij naar de kermis mocht; als hij nu niet ging zouden ze hem allen uitlachen!

De lang verwachte Zaterdagmiddag is aangebroken.

De frisch geverfde boerderij met groene luikjes blinkt wit onder het helroode dak. 't Is of de schuren en stallen wegdroomen onder de zoele lentelucht, evenals het vee op de wei.

In de fijn blauwe zonnelucht met groote zilverwitte wolken, hangen overal de leeuweriken te zingen als kleine stukjes muziek.

Ook de bewoners op de hofstee doen hun middagslaapje.

Hans vindt dit een geschikt oogenblik om stilletjes weg te sluipen; hij rekent uit, dat hij met het avondeten wel terug kan zijn.

„Hallo, Hans!” roepen een paar jongens hem al toe, als

zij hem op den weg zien aankomen, „jô, wat zullen we een schik hebben!”

„Heb jij nou je heelen spaarpot?” vraagt Jaap en spot twinkelt in zijn oogen.

Eerst schrikt Hans, dan peutert hij vlug den gulden uit zijn zakdoek. „Kijk maar!” en in triomf houdt hij den gulden omhoog.

Half ongeloovig, half bewonderend, met wijd open oogen van verbazing kijken de jongens naar Hans.

Een gulden!

De grootste jongen heeft twee kwartjes, de anderen een paar dubbeltjes of centen.

„En mag jij dien heelemaal opmaken?” vraagt Jaap.

„En ôf,” doet Hans uitdagend.

Langzamerhand krijgt hij het gevoel of de gulden werkelijk zijn eigendom is. Hans is nu al zóó ver op den slechten weg, dat hij niet eens meer acht slaat op de stem van zijn geweten, integendeel, hij begint er schik in te krijgen, dat de jongens hem voor een rijken Hans houden.

HOOFDSTUK XII.

Hans gaat naar de kermis.

Zingend, fluitend en stoeiend, naderen zij nu het stadje met de bochtige, nauwe straten en de groote, hobbelige keien. De geur van vet en gebak dringt reeds tot hen door en doorwalmt de zoete lentelucht. Van alle kanten duwen de menschen op. Kinderen uit verschillende buurten samen-

geklit, staan begeerig te kijken voor de talrijke kramen naar al het moois dat er ligt uitgestald. Ze hebben gillende en piepende fluitjes of blazen op trompetten met oorverdoovend geraas.

Roode en blauwe luchtballons zweven in de lucht. Overal klinkt klaterende en jammerende muziek.

Hier staat een groot orgel, dat een hamerend klankenspel laat hooren, gekleurde poppen versieren het, bewegen op grappige wijze hun hoofden en slaan met pauken.

Daar komt een ongelukkig uitzierend man. Hij torst een

orgeltje, dat met een kruisriem om zijn borst is gebonden; zijn gebrekkige hand draait het klaaglijk instrumentje. Een man met felle oogen, het hoofd fier omhoog, bespeelt een fluit; op zijn rug zit een aapje met een rood broekje en rokje, met goud afgezet, achter hem loopt een witte poedel op zijn achterpooten. De hond draagt een groenen jagershoed met roode veer.

Opeens ontdekken de jongens de draaimolens. Hollend draven ze er naar toe, Hans kan ze nauwelijks bijhouden.

Ze werken zich door het wirwar van menschen en vóórdat Hans eigenlijk weet wat er gebeurt, heeft Jaap hem al op een gekleurden, houten leeuw geheschen.

Daar zit Hans.

Eerst een cent betalen. Gelukkig, hij heeft er nog een.

De bel luidt, de muziek begint te spelen, daar draait Hans bovenop zijn leeuw. Veel te gauw naar Hans' zin staat de molen stil. De jongens blijven zitten, ze willen nog een keer.

Hans kan geen enkelen cent meer uit zijn zak opdiepen, alleen... hij voelt den gulden, zou hij dien geven? Nee, hoor, hij durft niet, de man zou denken, dat hij hem gestolen had.

Op eens wordt hij ruw bij zijn arm gegrepen. „Mijn cent, als je blijft,” en Hans kijkt in een stoppelig gezicht met een paar feelijke oogen.

Voor 't eerst van zijn leven is Hans echt bang. „k Heb geen cent meer,” hakkelt hij.

„Dan er af, vooruit!” De man neemt Hans bij zijn kraag en zet hem tamelijk onzacht op den grond.

De molen draait door, zijn kameraadjes blijven zitten, zij hebben hun cent betaald.

HOOFDSTUK XIII.

Hans en de slimme poedel.

Hans wordt voortgeduwd en zit opeens midden in een hossenden troep, die hem een eind meesleurt. Hij is eensklaps ver van den draaimolen verwijderd en tracht al dringend en duwend uit het gedrang te komen, wat hem eindelijk gelukt. Temidden van een roepen en schreeuwen, gejoel, gejacht en gehaast, blijft hij stilstaan, want hij ziet weer denzelfden ouden man met zijn aapje en zijn hond. Ze zijn bezig een voorstelling te geven. Als deze afgeloopen is, doet de witte poedel op zijn achterste pooten de rondte met een houten napje in zijn bek. Hij haalt geld op. Hij komt ook bij Hans. Deze schudt, met een schuwen blik naar de omstanders, van neen, maar de poedel, die goed afgericht is, zet zijn napje neer, klopt op den zak van Hans, juist op dien, waarin de gulden zit, alsof hij zeggen wil: „Je hebt wel degelijk geld, mannetje.”

Onder het publiek gaat een algemeen gelach op.

Hans krijgt een brandende kleur en kijkt radeloos rond.

„Kom, joggie,” roept een opgeschoten jongen, „geef dien hond wat, die poedel weet heel goed dat je duiten hebt.”

De joelende stemmen slaan lawaaïg over Hans heen.

Hans weet geen raad; dan wringt hij zich met geweld door de omstanders heen en zet het op een loopen.

Als Hans nog even was gebleven, zou hij gezien hebben, dat de witte poedel hetzelfde deed bij een paar andere jongens, die ook niets wilden geven; daar Hans echter een kwaad geweten had, dacht hij natuurlijk, dat de hond precies wist in welken zak de gulden zat.

HOOFDSTUK XIV.

Heere, bewaar mij voor het kwade.

Hijgend kijkt Hans eindelijk weer om zich heen. Gelukkig, hier zijn weinig menschen. Daar staat een mooie kraam, die kan hij nog wel even bekijken. Pistolen en geweren! dat is iets waarnaar Hans altijd verlangd heeft. Zoo'n houten geweer, wat zal hij daarmee mooi naar de musschen kunnen schieten, als ze in de erwten zitten! Hoeveel zou dat kosten? Durfde hij er maar naar vragen! Meer dan een gulden?

Hij heeft in zijn spaarpot nog meer; als hij nu den gulden eens gebruikte, dan kon hij immers toch het geld aan de boerin teruggeven, en zou het net zijn of hij hem van haar geleend had. Dat deden de menschen wel meer.

Hans weet echter heel goed, dat hij zijn moeder niet zal durven vertellen, dat hij het geweer op de kermis gekocht heeft. Hoe moet hij dus aan het geld komen?

Hans is bezig, tegen beter weten in, zich zelf van alles wijs te maken.

Hij voelt wel, dat hij hoe langer hoe meer in het kwaad verward raakt.

Weer kijkt Hans verlangend de kraam in. De koopman ziet het, neemt een geweer in de hand en schiet het af.

„Nou, moet je er geen, vrindje? Ze kosten geen geld, deze zijn twee kwartjes en die heel mooie dáár, één gulden.”

„Dat kan ik net betalen,” juicht het in Hans.

„Maar inpakken?” vraagt gretig de koopman.

Even draaft Hans nog, dan is het of een wild verlangen hem grijpt. „Dat van een gulden dan maar,” stoot hij uit.

De man pakt het geweer in en reikt het Hans over. Eén oogenblik houdt Hans het stijf tegen zich aangedrukt; nu is

het van hem, bestaat er wel iets heerlijkers? In zijn verrukking vergeet hij, dat hij nog betalen moet.

„En nou mijn centen, vriend,” hoort hij den koopman zeggen.

Hans schrikt op; haastig frommelt hij den gulden uit de punt van zijn zakdoek.

Opeens wordt hij doodsbleek, hij krijgt een gevoel of hij erg koud wordt; zijn oogen gaan wijd open, de kraam met de geweren, den koopman, hij ziet alles in een nevel en evenals 's avonds, wanneer zijn moeder hem goeden nacht komt zeggen, hoort hij haar stem zeggen: „Hans, mijn jongen, heb je wel gebeden: „Lieve Heere, bewaar mij voor het kwade?”

Hij krijgt een schok.

Met groote, angstig vragende oogen kijkt hij naar den koopman en stotterend zegt hij: „'k Heb geen geld, hier is het terug.” Tegelijkertijd gooit hij het geweer naast de andere.

„Wat,” schreeuwt de koopman, „heb jij geen geld, leelijke dengniet, je wou het dus stelen, jou dief!” Fluks loopt hij achter zijn tent om en pakt Hans beet. „Dáár heb je een geweer, hier, nog één,” en de man geeft Hans een paar oorvijgen met zijn gespierde, breede hand.

„Wacht, daar komt een agent,” en hij wijst in de verte. „als je niet gauw maakt, dat je wegkomt, zal ik hem zeggen, dat hij je inrekent,” en met een vreeselijken vloek krijgt Hans nog een laatsten schop.

HOOFDSTUK XV.

Hans verdwaalt.

Holland is Hans eensklaps uit 't gezicht verdwenen. Weg moet hij van de plek, waar ze hem voor dief hebben uitgescholden! Hij wil geen oogenblik langer op de kermis

blijven. Naar huis wil hij. Alles zal hij aan de boerin be-
kennen. Vader en moeder zullen het dan ook te weten
komen, maar daar geeft hij nu niet meer om; alleen, zóó
voortleven wil hij niet langer.

Hij haalt snel adem als iemand, die aan een groot gevaar
ontsnapt is.

Al zijn spieren trillen.

't Heeft niet veel gescheeld of hij was werkelijk een dief
geweest!

Wel zou hij den koopman niet bestolen hebben; — want
het was niet in zijn hoofd opgekomen weg te loopen zonder
eerst betaald te hebben, zooals de man dacht, dat hij doen
zou — maar wèl had hij op 't punt gestaan, voor het geweer
een gulden te geven, die hem niet toekwam. Hans voelt wel:
zoolang hij den gulden in zijn zak houdt, loopt hij groot ge-
vaar een dief te worden; dezen keer heeft God hem be-
waard. O, wat krijgt Hans opeens een heerlijk vrij gevoel,
't is of er een zware last van zijn schouders valt! Maar nu
ook niet langer getalmd; zoo gauw mogelijk naar huis terug,
— als een stormwind jaagt Hans voort.

Och, wat tintelen zijn ooren, zijn arm doet ook zoo'n pijn.
't Huilen staat hem nader dan het lachen.

Zonder er bij te denken loopt hij een eindweegs voort, tot
hij eensklaps bemerkt, dat hij een verkeerden weg is inge-
slagen.

Hij moet dus weer terug. Overal rondom hem is bosch en
hei. Ter linkerzijde meent hij den bekenden witten molen
van het dorp te zien; dan dien kant maar uit.

Hij klautert de eene helling op, de andere af, zijn
schoenen zitten vol zand. Hij hijgt van inspanning, hij begint
dorst te krijgen, nergens is water, groote zweetdruppels

loopen langs zijn gezicht. Tergend traag schijnt de molen in de verte te naderen. Hans zwoegt maar steeds voort. Was hij maar thuis!

't Is net of er een wolk voor de zon komt, zóó donker is het opeens.

't Zal toch niet gaan onweeren?

't Is of hij in de verte al rommelen hoort; de wind doet het bosch reeds onheilspellend ruischen.

Kijk, daar bij den molen licht het al.

Nu beginnen er groote druppels te vallen. Hij zal het bosch maar doorgaan, anders wordt hij druipnat. Verder weet hij wel den weg.

Zoo gezegd, zoo gedaan.

HOOFDSTUK XVI.

Het onweer in het bosch.

Vlug slaat Hans een zijpad in en komt in het bosch. Hij rekent uit, dat hij nu wel binnen een half uur thuis kan zijn. Hij is veel langer op de kermis gebleven dan zijn plan was; vader en moeder zullen niet weten, waar hij blijft.

O, wat is het hier eenzaam en donker; anders geeft hij er niet om, thans voelt hij zich angstig worden. Was Turk er maar!

Bliksemstralen beginnen naar alle kanten te flitsen, een windvlaag doet de takken der dennen kraken, 't heele bosch is vol geheimzinnigheid, de vogels reppen zich schichtig naar de struiken, of zwerven angstig langs den jagenden hemel.

De ruige, donkere stammen nemen spookachtige gestalten aan en schijnen op te rijzen uit den grond; zij zuchten, steunen en kermen.

't Is of het geheele bosch in brand staat. De wind is als een monster, brullend, huilend, blazend.

Hoor! wat een harde slag, die slaat ergens in!

Gewoonlijk is Hans niet zoo bang voor onweer. Vader zegt altijd: „Je hoeft niet bevreesd te zijn; we zijn allen in Gods hand, alleen als je een kwaad geweten hebt mag je beven.” En Hans denkt met schrik hoe ongehoorzaam hij geweest is.

O, en vader heeft hem ook wel eens gewaarschuwd, nooit onder een boom te gaan schuilen als het onweert!

Zou hij maar weer op den weg gaan loopen, hij is toch al doornat.

Opeens wordt hij verblind door een fellen bliksemstraal, een kletterende donderslag doet den bodem trillen. Hans valt met een luiden kreet voorover op den grond. Zóó blijft hij een poos liggen, door schrik verlamd; als hij eindelijk overeind komt en zijn oogen opendoet, ziet hij, dat op nog geen twintig pas afstands de bliksem in een forschen eik is geslagen. De takken liggen afgeknapt en verkoold op den grond; een knoestig, gespleten stuk hout is al wat van den boom is overgebleven.

Hans is zóó van streek, dat hij zich weer op den grond laat vallen en in snikken uitbarst. O, hoe vreeselijk verlaten en angstig voelt hij zich! De regen valt in stroomen neer. Zijn kleeren zijn geheel doorweekt. Hans wil bidden, maar hij durft niet; hij denkt, dat hij thans door God gestraft wordt voor zijn ongehoorzaamheid aan zijn ouders.

Toch komt er, ondanks al zijn ellende, even een gelukkig

gevoel bij hem op. Hij leeft nog! God had hem ook door den bliksem kunnen dooden en Hans denkt met schrik, dat ze hem dan in het bosch gevonden zouden hebben met den

gulden in zijn zak, en iedereen hem dan van diefstal verdacht zou hebben.

Nu is het of hij niet anders kan, want opeens valt Hans op zijn knieën en stamelt:

„Ik dank U, Lieve Heere, dat ik nog leef, en ook, dat ik

nog niet heelemaal een dief ben, want ik heb geen geweer gekocht en den gulden ga ik nu dadelijk aan de boerin terugbrengen."

HOOFDSTUK XVII.

Hans ontmoet een vriend.

Als Hans opstaat is het of hij zich minder angstig gevoelt; en zie! het onweer drijft af, de regen houdt op, de zon breekt door.

Daar hoort hij achter zich een ritselen tusschen de struiken; verschrikt kijkt hij om zich heen, o, vreugde, daar is zijn trouwe Turk, druïpnat, en jankend van blijdschap.

De hond is den heelen middag op zoek geweest naar zijn baasje; nu hij hem eindelijk gevonden heeft, uit hij zijn vreugde in een hoog, schel geblaf; hij holt in wijde bochten het bosch rond, wentelt zich op den rug, zwaait met zijn pluimstaart, loopt dan weer op Hans toe en trekt hem uit louter uitgelatenheid de pet van het hoofd.

Hans haalt Turk naar zich toe, slaat zijn armen om den hals van den hond en hijgend snikt hij: „Goeie Turk, ben je daar, o, en Turk, ik ben niet dood, en ook ben ik niet heelemaal een dief, want ik ga dadelijk den gulden terugbrengen, en Turk, ik heb het geweer ook niet gekocht!”

Aan het eerste twijfelt Turk natuurlijk niet, hij ziet wel, dat zijn baasje springlevend is; van het tweede gedeelte maakt alleen het woord „dief” een diepen indruk op hem.

Hij verstaat heel goed, wat het beteekent, als de baas

zegt: „Nee Turk, jij moet thuisblijven, jij moet op de dieven passen.”

Hij denkt er echter niet aan, dat het woord „dief” op zijn baasje betrekking heeft. Alle menschen kunnen voor zijn part dieven zijn, maar zijn baasje! Foei, die gedachte komt niet op in zijn trouwen hondekop.

Hij rukt zich los uit Hans' omarming, stoot een scherp geblaf uit, gaat achter het kreupelhout snuffelen of er ook ergens een struikroover zit, dien Hans met den naam „dief” heeft betiteld; geen onraad ontdekkend, loopt hij vast vooruit, als om Hans aan te moedigen hem op weg naar huis zoo gauw mogelijk te volgen.

HOOFDSTUK XVIII.

Hans terug naar huis.

Hans voelt zich nu niet meer troosteloos en verlaten.

Evenals de zon weer de bladeren doet blinken en de regendruppels aan de takken doet schitteren, zoo is er ook een lichtstraal gevallen in de ziel van Hans.

Door zijn gebedje heeft hij bewezen werkelijk berouw te hebben over het kwaad, door hem misdreven. Hij voelt zich wel wat verkleumd en rillerig, ook eenigszins duizelig, doch Turk spoort hem steeds aan flink door te stappen, door zelf blaffend voor hem uit te springen.

Nu is de hoeve spoedig bereikt.

Als een juichtoon hoort Hans moeders stem: „Daar is hij!”

Nog nooit heeft Hans geweten, dat zijn moeder zóoveel

van hem houdt. Ze vraagt niets, haar stem is vol medelijden, ze kan niets anders zeggen dan: „Och, wat ziet hij er uit, hij is druipnat; kom maar gauw met moeder mee, hoor.” En Hans laat zich gedwee naar boven brengen, uitkleeden en lekker warm in bed stoppen.

Hij kan alleen maar huilen, deels van blijdschap, dat hij weer thuis is, deels van kou en vermoeienis.

Als hij reeds half ingedommeld is, hoort hij moeder tegen vader zeggen: „'k Geloof stellig, dat hij de koorts heeft, in wat weer is dat kind geweest! Ik moet er niet aan denken, hij had wel door den bliksem getroffen kunnen worden, de Heere heeft hem voor ons bewaard.”

„Zeker weer naar dat drommelsche mierennest geweest,” bromt vader, „dan vergeet hij den tijd; 'k zag Turk dien kant uitloopen.”

HOOFDSTUK XIX.

Hans wordt ziek.

Den volgenden dag heeft Hans werkelijk hooge koorts; de dokter wordt gehaald en zegt, dat hij zware kou gevat heeft en voorloopig in bed moet blijven.

Tegen den avond verergert de koorts, Hans begint te ijlen. Steeds heeft hij het over de boerin en smeekt haar hem te vergeven; dan schreeuwt hij zoo hard hij kan: „Ik ben geen dief, ik heb het geweer niet gekocht, hier is de gulden terug.” Onrustig woelt hij met zijn handen onder het kussen, alsof hij iets zoekt en begint bitter te schreien als hij het niet vinden kan.

Vader en moeder denken, dat het de koorts is, die hem zoo verward maakt. Als hij echter niet ophoudt met om de boerin te roepen, zegt de dokter eindelijk: „'k Geloof toch, dat het ventje iets op zijn geweten heeft; de boerin moet maar eens komen.”

Deze, die Hans reeds gemist heeft en nu hoort, dat hij ziek is, toont zich dadelijk bereid aan het verzoek van den dokter te voldoen.

Nauwelijks zit zij bij zijn bedje, haar hand in die van Hans, of deze richt zich op en kijkt haar met een paar verwonderde oogen aan.

Dan is het of hij tot zichzelf komt.

„O,” roept hij met een blij gezicht, „ik ben geen dief, ik heb den gulden nog, hij zit in mijn zak. Moeder! haal hem er gauw uit.”

Niemand begrijpt, wat hij eigenlijk bedoelt.

Als hij eindelijk hartstochtelijk begint te snikken, omdat moeder hem niet helpt, gaat deze toch eens in zijn zak zoeken, en werkelijk, daar komt tot ieders groote verbazing een gulden te voorschijn.

„Hoe is het kind daaraan gekomen?” staat op ieders geelaat te lezen.

Er gaat de boerin eensklaps een licht op. Zij herinnert zich opeens, dat zij, den morgen, nadat zij met Hans in den tuin is geweest, een gulden vermist heeft.

„Wil Hansje het soms aan mij alleen vertellen?” vraagt ze zacht. Ze ziet, dat het kind een grooten strijd strijdt en vriendelijk buigt ze zich tot hem over.

„Hè, als dat kon,” zeggen Hans' glinsterende oogen, waaruit de boerin een dankbaren blik opvangt.

Dan kijkt Hans even naar den dokter.

„Ja, Hans, ga je gang maar, jongen,” moedigt de dokter hem aan, en meteen neemt hij zijn hoed.

„k Geloof, dat de boerin in dit geval een beter geneesmiddel geven kan dan ik,” en de dokter is de deur al uit.

Moeder sluipt zachtjes achter hem aan; thans is Hans alleen met de boerin.

HOOFDSTUK XX.

Hans' bekentenis en berouw.

„Kom, Hansje,” zegt de boerin, „nu kun je me alles vertellen, ik luister.”

Dapper begint Hans van 't begin tot het einde te vertellen, zonder iets over te slaan.

Van het oogenblik af, dat hij Gerrit voor dief heeft uitgescholden, totdat hij in het bosch op zijn knietjes heeft gelegen en voor God zijn zonde beled.

De boerin heeft geen blik van Hans af gehad. Zij maakt stukje voor stukje den zwaren strijd mee, dien Hans heeft gestreden; niet alleen zijn verzoeking, wat den gulden betreft, maar ook zijn ongehoorzaamheid aan zijn ouders, wegens valsche schaamte tegenover zijn makkers.

Eindelijk is Hans al hakkelend en snikkend aan het einde van zijn bekentenis gekomen.

Nu keert hij zijn hoofdje om, dat hij aldoor afgewend hield en kijkt angstig naar de boerin.

Hij ziet in een paar ernstige, vriendelijke oogen, waarin tranen staan en haar stem hoort hij vol medelijden zeggen:

„Arme, arme Hans, wat heb je een angst en verdriet uitgestaan. Och, mijn ventje, had je maar dadelijk aan je gebedje gedacht, toen je den gulden opraapte, dan zou de Heere je verhoord hebben, en had je misschien niet zooveel ellende behoeven door te maken. O, Hans, ik begrijp het zoo goed, hoe dankbaar je geweest moet zijn, toen God je bewaarde in het bosch met dat vreeselijke onweer. Hij heeft je gespaard om je tijd te laten berouw te hebben. En daar God gezien heeft, dat je dit werkelijk hebt, nu mag je gerust gelooven, dat de Heere je vergeven heeft. Maar nu moet je alles aan moeder vertellen en God danken, dat zij je reeds vroegtijdig heeft leeren bidden.”

De boerin staat op, buigt zich tot Hans over en geeft hem een kus; als ze weg wil gaan, houdt Hans haar hand vast, kijkt haar smeekend aan en vraagt fluisterend of zij als je blijft den gulden terug wil nemen.

De boerin knikt Hans vriendelijk toe; dan voelt ze iets in haar hand glijden. Zachtjes gaat ze heen.

Den volgenden dag vertelt Hans alles aan zijn moeder, en deze dankt God, dat zij haar kind vroegtijdig heeft leeren bidden.

HOOFDSTUK XXI.

Hans is jarig.

Hans neemt van dit oogenblik af snel in beterschap toe zoodat hij met zijn verjaardag, die spoedig volgt, weer gezond en frisch is.

Al heel vroeg is hij wakker en springt uit zijn bed.

De zon gaat juichend op, de hemel straalt.
Hans voelt, dat er feest in de lucht is, hij is immers jarig!

„k Ben jarig, Turk!” roept hij opgetogen tot den hond,
de eerste, die hem begroet.

't Schijnt, dat dit woord een tooverklank heeft, want
Turk begint opgewonden te blaffen.

Maar wie komt daar aan in de verte?

Hans' hart begint hoorbaar te kloppen van blijdschap. 't Is de boerin! In haar eene hand houdt ze een groot pak. Ze wuift met haar andere hand Hans tegen.

„Kom maar hier!“ roept ze, „ja, ik weet wel, waarom je zoo lacht, moeder heeft het mij verteld, je bent jarig, hè? hier heb je een presentje van me.“ en bij Hans gekomen, drukt ze hem het pak in de armen.

Hans weet niet hoe hij het heeft, dat is nog nooit gebeurd op zijn verjaardag. Een presentje van de boerin!

„Maak maar gauw open; wat zou daar wel in zitten, hè?“ Schalks kijkt ze Hans aan.

Hans' adem gaat sneller, vlug trekt hij het papier er af, dan gaan zijn oogen wijd open en beginnen te schitteren.

Een geweer!

Met ademlooze verrukking betast hij het aan alle kanten.

En dit heeft hij van de boerin!

In zijn verheerlijkt gezichtje glanzen de oogen warm van louter genegenheid.

Dan worden zij één oogenblik omfloerst, hij denkt op eens weer, dat hij. . . . nee, nee, dat is voorbij, gelukkig, en hij zucht van dankbaarheid.

De boerin kijkt lachend toe, in haar oogen een langen, liefdevollen blik.

Als Hans met schitterende oogen op haar toekomt en niet weet hoe hij haar bedanken moet, dan zegt ze: „'t Is goed zoo, mijn jongen, je hebt me al bedankt, ik las zoo-even al op je gezicht, alles wat je me zeggen wilde,“ en ze streelt Hans over zijn blonde kuif.

En waarlijk! de boerin zou het haar heele leven niet vergeten, zooals ze Hans daar had zien staan, zijn heldere,

blauwe oogen, die den zonneluister in zich droegen, stralend naar haar toe, met zooveel dank, toegenegenheid en beloften voor de toekomst, dat ze onwillekeurig even de oogen moest sluiten en de bede voelde opwellen uit het diepst van haar hart: „Heere, bewaar dezen flinken, aardigen jongen ook in zijn verder leven voor het kwade.”

